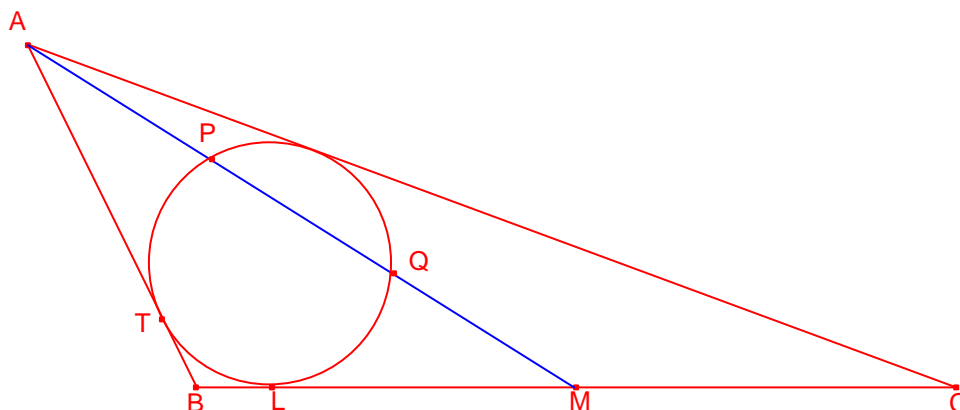

Problemes de Geometria per a l'ESO 469

4681.- El perímetre d'un triangle és 28, una mitjana divideix la circumferència inscrita en tres parts iguals.

Determineu els costats del triangle.

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$, $a + b + c = 28$

suposem $b \geq c$

$$\overline{AP} = \overline{PQ} = \overline{QM} = \frac{1}{3} \overline{AM} = \frac{1}{3} \frac{1}{2} \sqrt{2b^2 + 2c^2 - a^2}$$

$$\overline{AT} = 14 - a, \overline{BL} = 14 - b$$

$$\overline{LM} = \frac{b - c}{2}$$

Aplicant la potència de A respecte de la circumferència inscrita:

$$(14 - a)^2 = 2 \cdot \overline{AP}^2 = \frac{1}{18} (2b^2 + 2c^2 - a^2)$$

Aplicant la potència de M respecte de la circumferència inscrita:

$$\left(\frac{b - c}{2}\right)^2 = 2 \cdot \overline{AP}^2$$

$$(14 - a)^2 = \left(\frac{b - c}{2}\right)^2$$

$$2a + b - c = 0$$

$$c = \frac{1}{2}a, b = \frac{56 - 3a}{2}$$

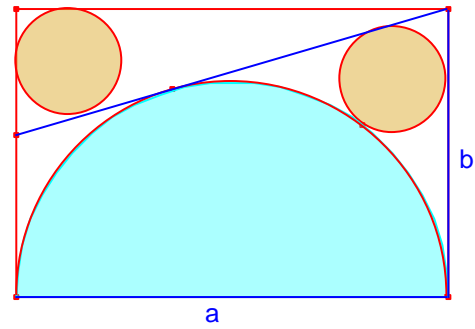
$$(14 - a)^2 = \frac{1}{18} \left(2 \left(\frac{56 - 3a}{2} \right)^2 + 2 \left(\frac{1}{2}a \right)^2 - a^2 \right)$$

Simplificant:

$$a^2 - 24a + 140 = 0$$

$$a = 10, b = 13, c = 5$$

4682.- La figura està formada per un rectangle amb dos cercles iguals, un semicercle i una tangent comuna. Calculeu la proporció de longituds dels costat $a : b$

Solució:

$$\text{Siga } \overline{CT} = \overline{BC} = b$$

$$\text{Siga } \overline{AK} = \overline{TK} = c$$

$$\overline{DK} = b - c$$

$$\text{Siga } \overline{OP} = \overline{QS} = r$$

$$r = \frac{\overline{CD} + \overline{DK} - \overline{CK}}{2} = \frac{a - 2c}{2}$$

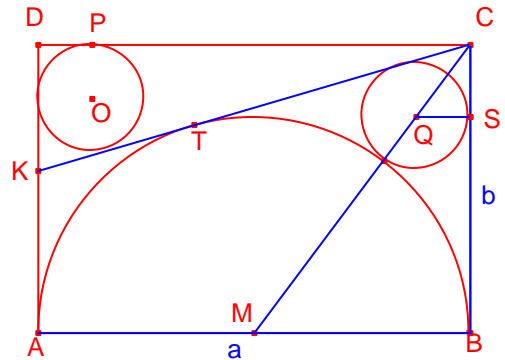
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle CDK$

$$(b + c)^2 = a^2 + (b - c)^2$$

$$c = \frac{a^2}{4b}$$

$$r = \frac{a(2b - a)}{4b}$$

Els triangles rectangles $\triangle MBC$, $\triangle QSC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{r}{\frac{1}{2}a} = \frac{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} - \frac{1}{2}a - r}{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2}}$$

$$r = \frac{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} - \frac{1}{2}a}{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} + \frac{1}{2}a} \cdot \frac{1}{2}a$$

$$\frac{a(2b - a)}{4b} = \frac{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} - \frac{1}{2}a}{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} + \frac{1}{2}a} \cdot \frac{1}{2}a$$

Simplificant:

$$\frac{2b - a}{2b} = \frac{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} - \frac{1}{2}a}{\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} + \frac{1}{2}a}$$

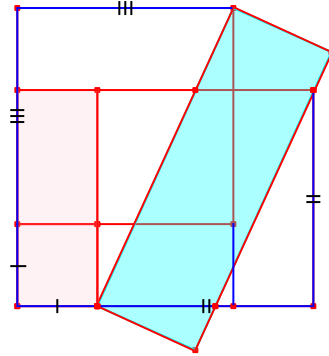
$$-\sqrt{b^2 + \frac{1}{4}a^2} = -2b + \frac{1}{2}a$$

Elevant al quadrat

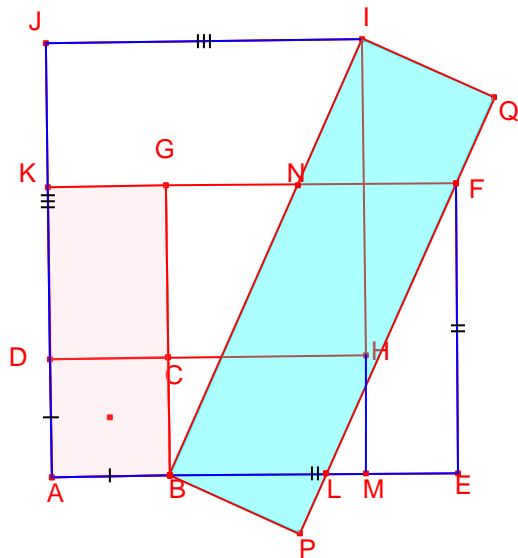
$$3b = 2a$$

$$a : b = 3 : 2$$

4683.- La figura està formada per tres quadrats.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del rectangle rosa i
 l'àrea del rectangle blau.

Solució:

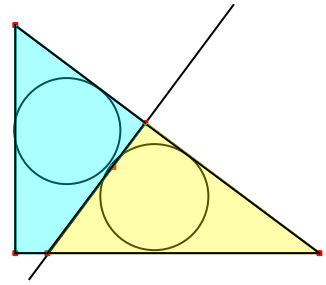

$AB=BC=a$
 $BE=EF=b$
 $JD=DH=c$
 $[ABGH]=ab$

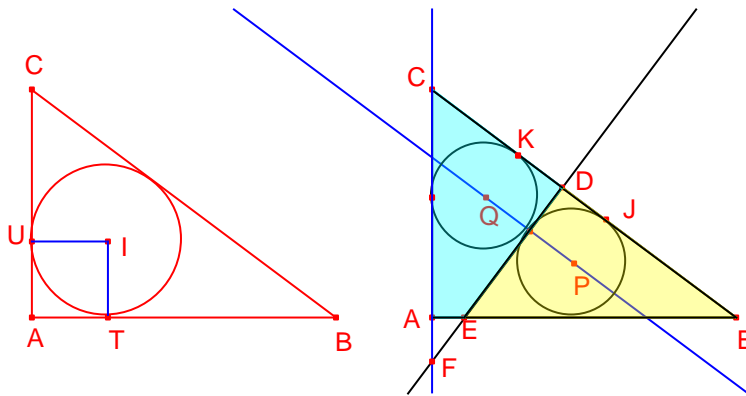
els triangles BMI , LEF semblants
 $LE=b(c-a)/(a+c)$
 $BL=b-LE=b(2a/(a+c))$
 $[BPQI]=BL \cdot MI=2ab$
 $[ABGH]/[BPQI]=1/2$

4684.- La figura està formada per un triangle de costats 3-4-5, dues circumferències iguals i la recta tangent a les dues circumferències que divideix el triangle en un triangle i un quadrilàter.

Determineu la proporció entre l'àrea groga i l'àrea blava.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $a = 5$, $b = 3$, $c = 4$

Considerem la circumferència inscrita al triangle rectangle $\triangle ABC$ de radi $r = \overline{IT} = \overline{IU}$.

$$r = \frac{b + c - a}{2} = 1$$

$$\overline{CU} = 2, \overline{BT} = 3$$

Siguen les circumferències tangents de centres P, Q i radi $\overline{PJ} = \overline{DJ} = s, \overline{QK} = \overline{DK} = s$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle DBE$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{BJ} = 3 \cdot \overline{DJ} = 3r.$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle DFC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{CK} = 2 \cdot \overline{DK} = 3r.$$

$$\overline{BC} = 5 = 7r$$

Resolent l'equació:

$$r = \frac{5}{7}$$

L'àrea groga és:

$$S_{DFC} = \frac{1}{2} 4r \cdot 3r = 6r^2 = \frac{150}{49}$$

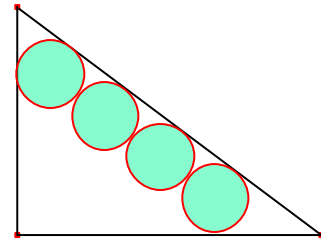
L'àrea blava és:

$$S_{ACDE} = S_{ABC} - S_{DFC} = \frac{1}{2} 3 \cdot 4 - \frac{150}{49} = \frac{144}{49}$$

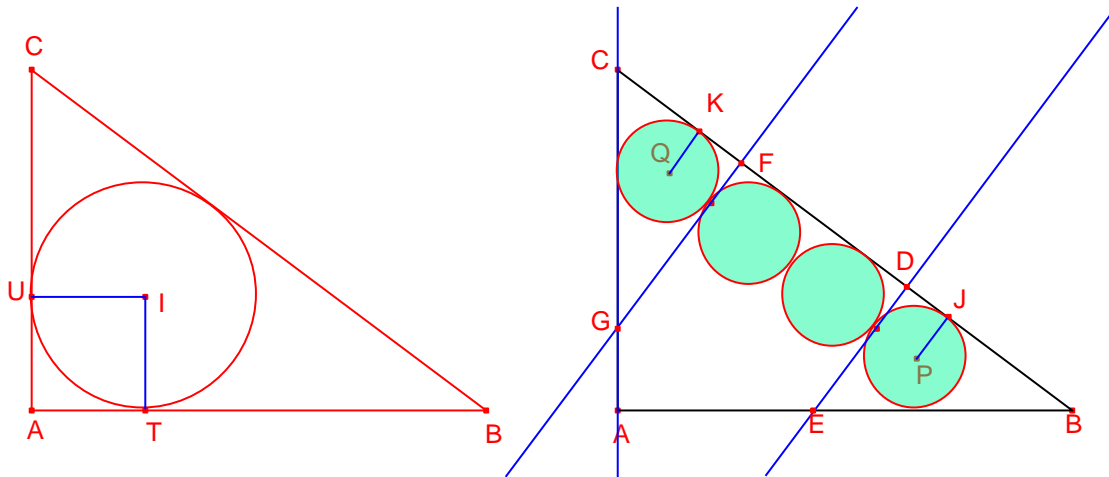
La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{DFC}}{S_{ACDE}} = \frac{\frac{150}{49}}{\frac{144}{49}} = \frac{25}{24}$$

4685.- La figura està formada per un triangle de costats 3-4-5, n circumferències iguals tangents i tangent a la hipotenusa.
 Calculeu el radi de cadascuna de les circumferències.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $a = 5$, $b = 3$, $c = 4$

Considerem la circumferència inscrita al triangle rectangle $\triangle ABC$ de radi $r = \overline{IT} = \overline{IU}$.

$$r = \frac{b + c - a}{2} = 1$$

$$\overline{CU} = 2, \overline{BT} = 3$$

Siguen les circumferències tangents de centres P, Q i radi $\overline{PJ} = \overline{DJ} = s, \overline{QK} = \overline{FK} = s$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle DBE$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{BJ} = 3 \cdot \overline{DJ} = 3r.$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle FGC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

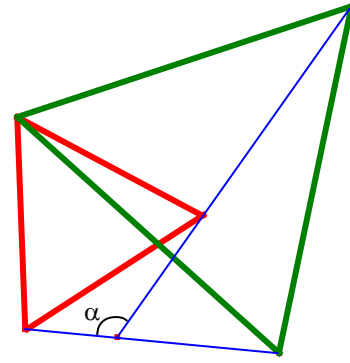
$$\overline{CK} = 2 \cdot \overline{FK} = 3r.$$

$$\overline{BC} = 5 = 5r + 2r + 2(n - 2)r = (2n + 3)r$$

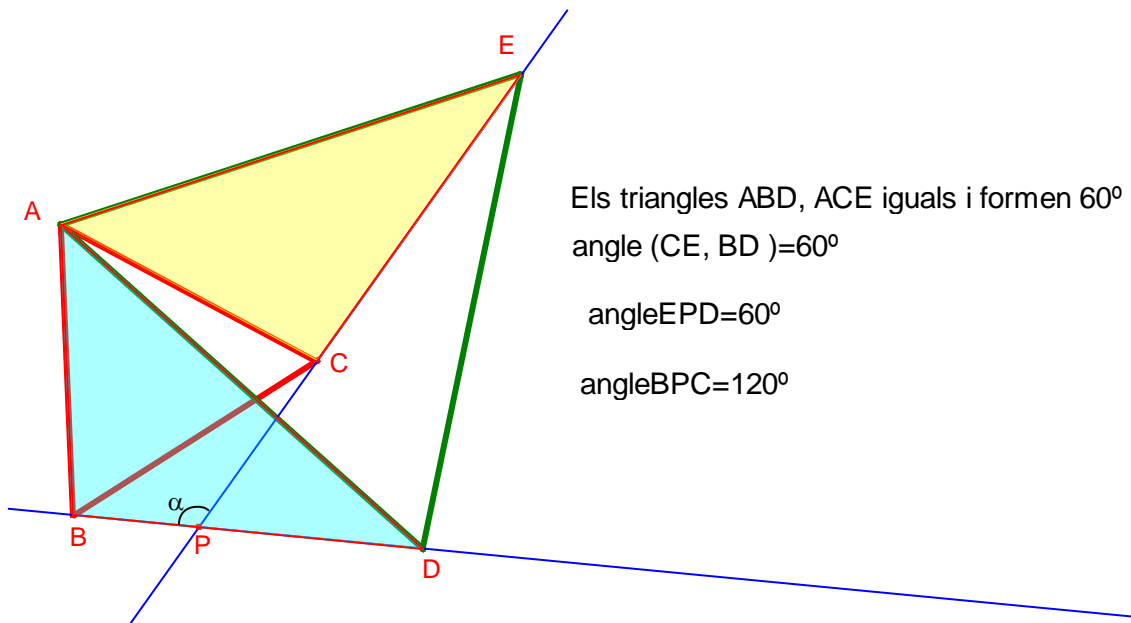
Resolent l'equació:

$$r = \frac{5}{2n + 3}$$

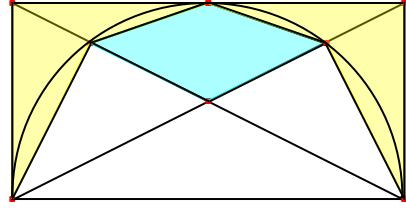
4686.- La figura està formada per dos triangles
 equilàters.
 Calculeu la mesura de l'angle α

Solució:

4687.- La figura està formada per un rectangle que conté una semicircumferència.
 Calculeu la proporció entre l'àrea blava i l'àrea groga.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ de costats $\overline{AB} = 2, \overline{AD} = 1$

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OM} = 1$

Siga K la intersecció de les diagonals del rectangle.

$$\overline{OK} = \overline{KM} = \frac{1}{2}$$

Siga P la projecció de J sobre \overline{AB}

Siga $\overline{JP} = x$

$$\overline{BP} = 2x$$

$$\overline{OP} = 2x - 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle JPO$:

$$1 = x^2 + (2x - 1)^2$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{4}{5}$$

$$\overline{OP} = \frac{3}{5}$$

L'àrea blava és:

$$S_{JKLM} = \overline{KM} \cdot \overline{OP} = \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{5} = \frac{3}{10}$$

$$S_{ABJ} = \frac{1}{2} \cdot \overline{AB} \cdot x = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \frac{4}{5} = \frac{4}{5}$$

$$S_{OBK} = \frac{1}{2} \cdot \overline{OB} \cdot \overline{OK} = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

$$S_{AOKJ} = S_{ABJ} - S_{OBK} = \frac{4}{5} - \frac{1}{4} = \frac{11}{20}$$

$$S_{JKM} = \frac{1}{2} \cdot S_{JKLM} = \frac{3}{20}$$

$$S_{AOMJ} = S_{AOKJ} + S_{AJK} = \frac{11}{20} + \frac{3}{20} = \frac{7}{10}$$

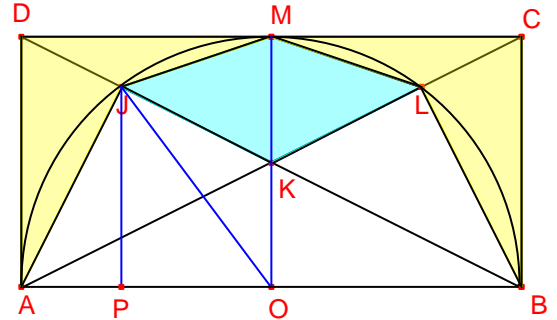
$$S_{ALMD} = S_{AOMD} - S_{AOMJ} = 1 - \frac{7}{10} = \frac{3}{10}$$

L'àrea groga és:

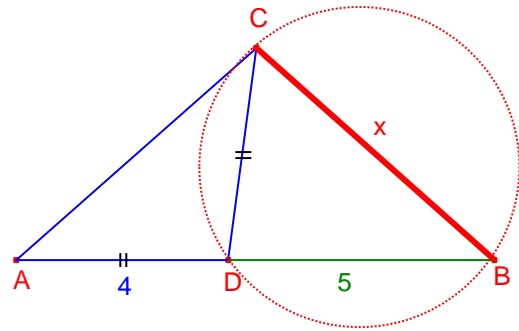
$$S_{groga} = 2 \cdot S_{ALMD} = \frac{3}{5}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{JKLM}}{S_{groga}} = \frac{1}{2}$$

4688.- En el triangle de la figura la circumferència és tangent al segment \overline{AC} calculeu la mesura del costat x

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$.

Siga D el punt del costat \overline{AB} tal que $\overline{AD} = \overline{CD} = 4$, $\overline{DB} = 5$

Aplicant la potència del punt A respecte de la circumferència:

$$4 \cdot 9 = \overline{AC}^2$$

$$\overline{AC} = 6$$

Siga J el punt mig del costat \overline{AC} , $\angle AJD = 90^\circ$

Siga K la projecció de C sobre \overline{AB}

Els triangles rectangle $\triangle AKC$, $\triangle AJD$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

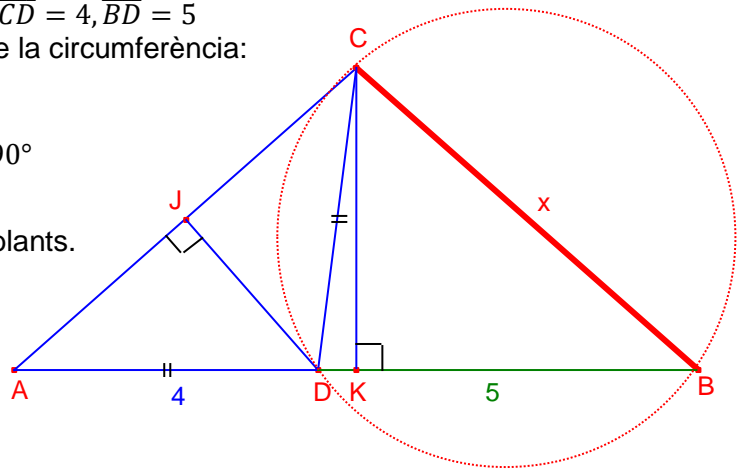
$$\frac{\overline{AK}}{6} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{\overline{AK}}{6} = \frac{9}{2}$$

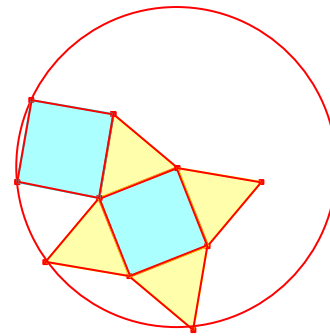
$$\overline{AK} = \frac{9}{2}$$

Aleshores, K és el punt mig del costat \overline{AB}

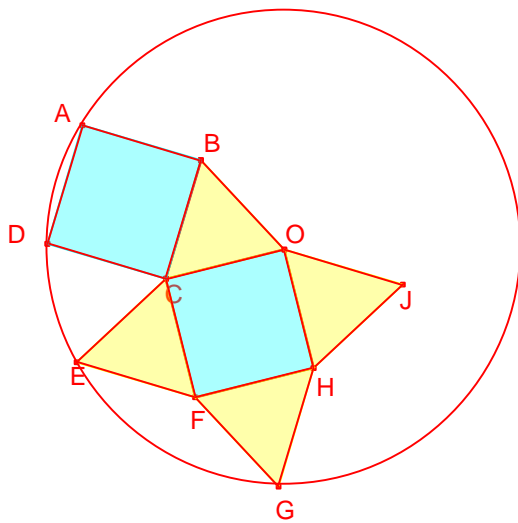
Aleshores, $\overline{BC} = \overline{AC} = 6$

4669.- La figura està formada per dos quadrats i quatre triangles equilàters.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del cercle i l'àrea ombrejada.

Solució:

$$AB=c$$

$$OA=OD=OE=OG$$

ADEG cíclic

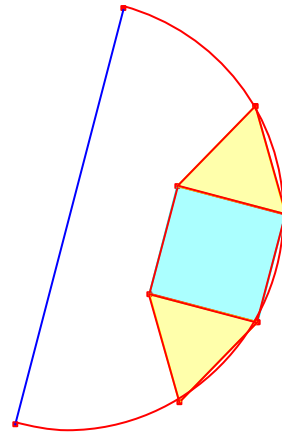
$$OA^2=(2+\sqrt{3})c^2$$

$$[\text{Ombrejada}]=2c^2+4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot c^2=(2+\sqrt{3})c^2$$

$$[\text{Cecle}]=\pi \cdot c^2$$

$$\frac{[\text{Cecle}]}{[\text{Ombrejada}]}=\pi$$

4690.- La figura està formada per un semicercle, un quadrat i dos triangles equilàters.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del semicercle i l'àrea ombrejada.

Solució:

